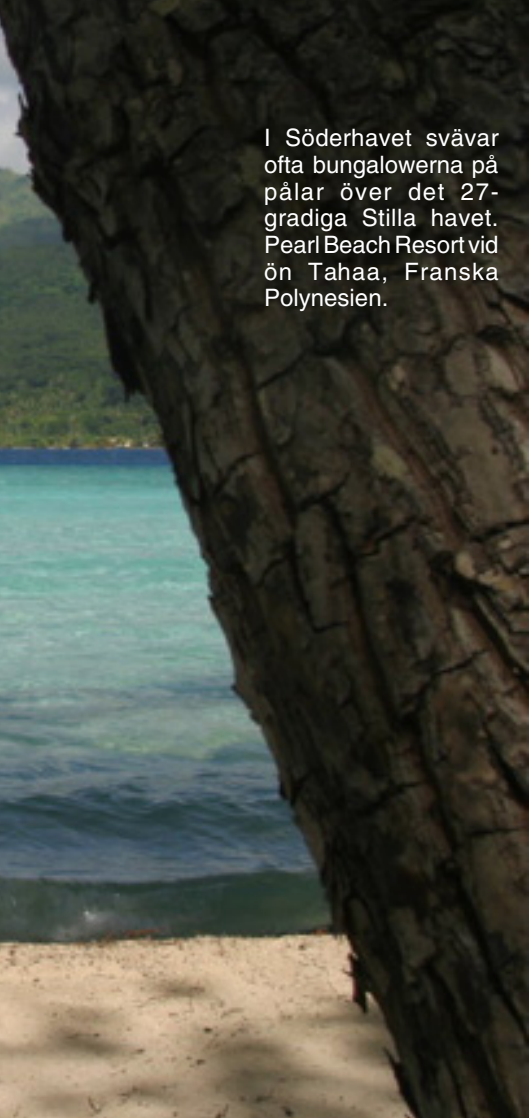

6 959 meter över havet gör Cerro Aconcagua till Amerikas mest resliga berg. Några timmar med hyrbil från Santiago erbjuds vi denna imponerande vy.

Jorden runt på

I Söderhavet svävar ofta bungalowerna på pålar över det 27-gradiga Stilla havet. Pearl Beach Resort vid ön Tahaa, Franska Polynesien.

Säg någon som inte har drömt om att resa jorden runt? Sagt och gjort. Check-in gjorde drömmen till verklighet och testade en sydlig flygrutt via Australien, Tahiti och Påskön. Runt hela vår fantastiska glob.

Text och foto **Peter Hanneberg**

Visst hade jag läst om dem och lockats av reklamen. "Flyg jorden runt och se Söderhavet från 13 000:-!" Men det hade aldrig känts motiverat att fara hela jorden runt bara för att kunna säga att man har gjort det. Men så plötsligt behövde jag hämta material både i Australien, Franska Polynesien och på Påskön till en produktion. En anledning hade dykt upp, jag högg direkt, det blev ett äventyr att planera resan, och jag blev borta nästan två månader.

Mitt resällskap under de första tre veckorna i Australien är min son. Efter en mellanlandning i Bangkok fortsätter vi till Australiens västkust. Hemma hade termometern visat minus 15-20 grader vid avresan, varför det blir en smärre chock att stiga av det luftkonditionerade planet i Perth. 39 plusgrader slår emot oss med en smäll mot pannan. Temperaturskillnaden jämfört med hemma är 55-60 grader.

Tio dagar ägnar vi åt det litet bortglömda, men mycket intressanta och

mångskiftande sydvästhörnet av Australien. Perths moderna, amerikanska skyline, grannstaden Freemantles bevarade vildavästernarkitektur, Shark Bay åttio mil norrut med sin rikedom på sjökor och delfiner, den forna valfångarstaden Albany på södra kusten, och sydvästra hörnet med sina jätteträd, grottor, klippkuster och vinodlingar.

Sydney – södra halvklotets öga

Det är något särskilt med att korsa en hel kontinent med tåg. Indian Pacific Railway är ett modernt och bekvämt tåg, varför överfarten inte orsakar oss något nämnvärt lidande. Den tar oss tre dagar och tre nätter, vilket onekligen ger en relevant känsla av avståndet över Nullarbor. Flyget klarar sträckan på knappt fem timmar.

Tre dygn stannar vi också i Sydney, denna alltid lika inbjudande stad. En storstad att ströva i utan egentliga mål, uppleva flödet av människor, sevärdheter och positivism. I de gamla kvarteren och pubarna uppe vid The Rocks, kanske en guidad klättring upp på Harbour Bridge eller en visning av Operahuset, strosa genom Sydneys grönområden i Hyde Park och Royal Botanic Gardens och naturligtvis i Darling Harbour där Marinmuseet, akvariet och alla spännande restauranger ligger. Vi tar en båttur ut till Fort Denison i Sydney Cove som, hör och häpna, byggdes som försvar mot ryssarna under Krimkriget. Ibland är det riktigt roligt att vara turist med kamera på magen.

Till Brisbane tar det bara en timma med Qantas inrikesflyg. Men även här vill vi se landet och hyr därför en husbil, ett resätt med hög inneboende mysfaktor. Vi tar fyra dagar på oss för sträckan, som motsvarar Malmö-Gävle. På cam- ▶

södra halvklotet

Ovan: Maorifolkets paradbåtar som används på nationaldagen Waitangi den 6 februari, då avtalet med vita och infödda skrevs under 1840.

Längst upp tv: Downtown Auckland med Sky Tower, som det ter sig från takpoolen på Stamstead Plaza, centrums bästa hotell.

Ovan tv: Pearl Beach Resort är känt för sina lyxigt inredda bungalows över vattnen runt Tahiti.

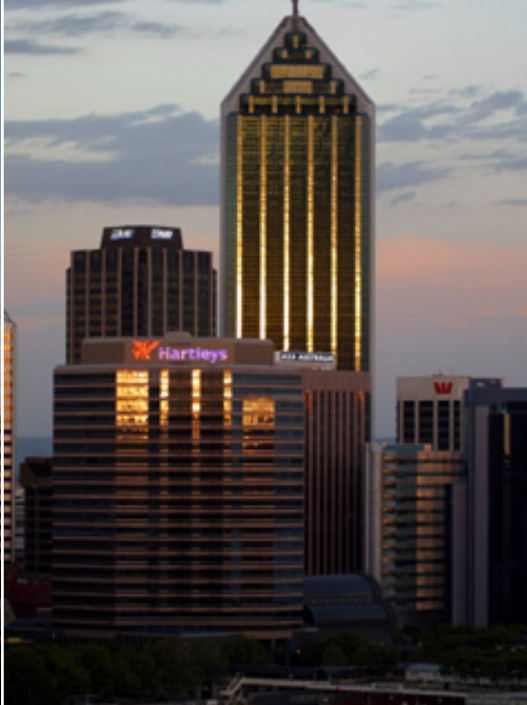
Vänster: Operahuset i Sydney är ett världsberömt arkitektoniskt fenomen, skapat av en dansk som med svenska takplattor fått det att likna tropiska jättesnäckor.

Ovan: Vägen Sydney-Brisbane går genom en rad parker och reservat, och det gäller att se upp för korsande koalor och känguruer.

Vänster: Det nya Santiago de Chile genomfars av flera moderna gågator med butiker och shoppingcentra.
Höger: Tahitis historiska kändis nummer ett är Paul Gauguin, fransk målare som lämnade sitt hemland för ett lugnare liv nära naturen.

Vänster uppifrån: Perth i sydvästra Australien är en modern storstad med en skyline som för tankarna till Singapore.

Påskön hyser omkring 600 väldiga basaltstatyer, moai, som fortfarande orsakar forskarna huvudbry. Hur fraktades de till sina platser, hur restes de?

pingplatserna i nationalparkerna inom världsarvet Eastern Central Rainforest grillar vi T-benstek och dricker gott australiskt öl, uppvaktade av hungriga possum, innan vi kryper till kojs långt ifrån närmaste urbana civilisation. En natt bor vi på legendariska O'Reillys uppe i molnskogen. I Brisbane vinkar jag sorgset av sonen som måste flyga hem till sina studier.

Nu är jag ensam på väg runt jorden.

Nordön – Nya Zeelands vagga

Dagen därpå, efter att ha hunnit besöka koalaparken nära staden, lyfter jag med sikten på Auckland. Auckland är Nya Zeelands Sydney med sin vackra hamn full av båtar, aktiviteter och restauranger. Sex dagar blir jag kvar i landet innan jag embarkerar Air Tahiti Nui för Papeete.

Nordön är en välkänt vacker plats på jorden och så här i februari ser jag inte skymten av regn. Jag hyr en Toyota Camry och glider norrut till Bay of Islands. Öarnas Bukt är känd för sin skönhet men är också den plats där européerna landsteg och koloniserade Nya Zeeland. Jag gör en dagslång segling med en relik av ett sådant fartyg som de använde. En flygtur och sedan fyrhjulsdriven jeep upp till öns nordspets Cape Reinga är en äventyrlig avslutning.

Drygt fem timmar har jag varit i luften från Auckland när jag landar på Papeetes flygplats. Det underliga är tiden. Aldrig förr har jag varit efter en flygresa landat DAGEN FÖRE på en ny plats. Så blir det när man flyger österut över datumlinjen i Stilla havet. Mitt plan lyfte den 7 februari kl. 15.40 från Auckland och landade fem timmar senare på Tahiti, nämligen den 6 februari kl. 21.15.

Tahiti – vulkanisk dramatik

Jag är litet skeptisk till Paradis. Men Tahiti och Franska Polynesien överraskar faktiskt med en oemotståndlig naturskönhet. Vulkanerna bygger upp så dramatiska landskap att man inte tröttnar. De är 118 stycken och de ligger utspridda över fem och ett halvt Sverige.

Sällsöarna ”upptäcktes” först 1722 av holländaren Jacob Roggeveen och gruppens största ö, Tahiti, så sent som 1767 av britten Samuel Wallis. Efter Wallis kom kändisarna Bougainville 1768 och James Cook 1769. Rusningen hade börjat. Rakt in i de fina salongerna

i Paris sprakade en löpeld av rykten om Tahitis nymfer som mötte fartygen i kanot, och som inte bara var vackra utan dessutom hade en otvungen inställning till sex, naturbarn som de var.

En del av tiden tillbringar jag i Matavai Bay där Point Venus ligger. Det var huvudorsaken bakom James Cooks resa hit 1769, att från denna udde observera när Venus korsade solens bana. Huvudstaden Papeete är inte så otrevligt som ryktena ibland förtäljer. Det är mysigt att vandra runt inne på den stora marknaden och nere vid hamnen på Place Vaiate om kvällen. De rullande familjeägda restaurangvagnarna, *les roulettes*, serverar dagsfärsk fisk till middag för under hundralappen – tillåt mig rekommendera *mahi mahi*-kotletter. Det är relativt billigt för Tahiti, som anses vara ett dyrt resmål. Taxi är däremot svindyrt, med bara startavgiften på 100 kronor! Promenera mera.

Jag flyger ut till Raiataea och bor i Pearl Beach's bungalows på styltor över vattnet, belägna på en liten sandholme utanför ön Tahaa. Ett närmare alternativ, mer berömt för sin undersköna Cooks Bay, är Moorea tjugo minuter med båt från Tahiti. Summar summarum är en vecka naturligtvis alldeles för kort tid för ett delikatessbord som Franska Polynesien, men jag hinner i alla fall få i mig några av godbitarna. Det blir en mersmak på tungan som inte vill släppa, varför jag redan planerar nästa tur hit.

Påskön – jordens navel?

Nästa ö på jorden som ser mig landa blir Påskön – Isla de Pascua. Här upplever jag en ständig närvaro av allehanda väsen och legender, av de folk som levat här, av de europeiska upptäckarna, av forskarna som slitit sitt hår inför gåtan som förseglats bakom de kolossala *moai*-statyernas sammanbitna basaltläppar. Faktiskt är det turismens förtjänst att fragmenten av kulturen på allvar återupptagits och med stigande stolthet förädlas idag, särskilt under tapatifestivalen i januari-februari.

Alla som besökt Påskön sedan Roggeveens upptäckt 1722 på påskdagen (därav namnet) har ställt samma frågor som dagens kulturintresserade resenärer gör. Varför ägnade man sådan ofattbar energi åt att mejsla fram de upp till tio meter höga giganterna ur vulkanberget? Hur lyckades man transportera dem och se- ▶

▷ dan resa dem uppe på sin *abu*, ibland mer än en mil från stenbrottet? Och vad fick dem att sluta?

Runt 600 stenstoder har arkeologerna funnit på den trekantiga ön. Statyerna tros ha dragits på slädar av palmer som utrotades av hanteringen. Skogarna försvann, befolkningen började kriga och blev kannibaler. Av 7-10 000 människor blev 111 kvar efter en rad tragiska händelser som inbördeskrig, slaveri och smittkoppor.

Huvudet fylls av tankar medan Rapa Nui lämnas bakom mig och Stilla havet passerar monotont under planet på väg till Sydamerika och Santiago de Chile. Är Påskön en varningssignal? Kanske är den en spegel av vår jord – en utsatt spillra i kosmos som vi överkonsumerar och sedan inte kan fly den dag vi tvingats börja förgöra varandra för att få mat för dagen. Eller kanske tror vi att jorden är ett heligt och odödligt centrum, precis som Påsköns legend före undergången talade om Rapa Nui som Te Pito o Te Henua – världens navel?!

Santiago – smogens Mecka

Tankarna ruskas bort när den vackra flickan bredvid börjar prata med mig. Hon är från Santiago där hon pluggar på universitetet.

– Staden är fin nu under den sydliga sommaren, men vintern är förskräcklig, säger hon med en grämas. Smog, ruggigt, usel luft.

Fem dagar stannar jag. Strövar bland schackspelande gubbar på Plaza de Armas, hyr en bil som tar mig upp i Anderna, först i sydost genom Maipúdalen där de goda vinerna produceras, sedan nordost ända in i Argentina varifrån jag kan få bilder på Andernas högsta berg, Aconcagua. Tullen vid chilenska gränsen gör att jag ångrar mig när jag ska tillbaka. Det tar nästan två timmar för den lilla kön på bara tjugo bilar att snigla sig igenom chilensarnas fånigt byråkratiska gränskontroll.

Via Madrid tar jag mig efter förrättat värv vidare till Skandinavien med Ibe-

ria, som blir en betydligt mer positiv upplevelse än kollegan LanChile med sina överpriser och snåla stil. På den dyrköpta sträckan Tahiti-Påskön med LanChile fick jag bara en varm skinkmacka att äta under fem timmar trots

att jag köpt en plats i business class (utan rabatt) på grund av platsbrist – och jag som inte hunnit äta innan.

Inte ska man ta den här vägen om man inte absolut måste se Påskön! Men det ville jag. Och DET ångrar jag aldrig. □

RESETIPS

Tanken var att försöka flyga jorden runt inom ramen för en enda flygallians, i det här fallet One World. Så här blev det till slut:

Stockholm–London–Bangkok–Perth–Sydney–Brisbane–Auckland–Tahiti–Påskön–Santiago–Madrid–Stockholm.

Check-in åkte tåg över Australien. Så här blir fördelningen på flygoperatörer om man tar luftvägen alla dessa sträckor:

- Stockholm–London (British Airways)
- London–Bangkok–Perth–Sydney–Brisbane–Auckland (Qantas)
- Auckland–Tahiti (Air Tahiti Nui)
- Tahiti–Påskön–Santiago (Lan Chile)
- Santiago–Madrid (Iberia)
- Madrid–Stockholm (Iberia).

Vi lyckades i stort sett klara globen runt med One World, trots att Check-ins utsände hade jobb att göra på en del udda platser utanför den normala

rutten. Sträckan Auckland–Tahiti täcktes inte av en ”äkta” alliansmedlem, men vi fann ett mycket bra alternativ med Air Tahiti Nui, som har nya, fräscha plan och codesharing med Qantas, dvs. QF-kodade flygnummer.

En vanligare rutt hem är den norra vägen via Los Angeles. Det lilla och ganska okända bolaget Air Tahiti Nui, som Check-in fick ett överraskande positivt intryck av, kan man faktiskt anlita hela vägen från Papeete till Paris via LA!

Grundpriset för en s k Diskoverybiljett jorden runt med Qantas-British Airways, ligger på 13 900 kronor plus skatt. Fem stopp ingår. Ytterligare stopp kan göras till en rimlig kostnad.

Vi rubbade cirkelarna en aning när vi lade in Tahiti och Påskön och Sydamerika. För det finns det en oneworld och en Global Diskoverybiljett mot några extra tusenlappar.

Naturen går igen i symbolerna på Söderhavsflygens stjärtfenor: kängurun hos Qantas resp. Franska Polynesiens nationalblomma Tiare hos Air Tahiti Nui. Förutom dessa två ingick även British Airways, Iberia och Lan Chile i rutten som Check-in valde jorden runt.